

Vladislav Vančura - 130 let od narození

Ostrá hůrka vypráví O Vladislavu Vančurovi

Narodil se v pátek **23. června**, už nebyl Blíženec, ale Rak. A dostal u křtu v opavské evangelické modlitebně jméno **Vladislav Jan František**. Kdo by neznal jméno Vladislava Vančury, které dodalo české literatuře nesmrtelná, věčná díla!

Jak zjistil člen jiné větve rodiny Vančurů, Antonín, známý pod pseudonymem Jiří Mahen, byli jejich prapůvodními předky starobylí a ctění Vančurové z Řehnic na Mladoboleslavsku. Však se k nim v budoucnu hájecký rodák přihlásil svou Markétou Lazarovou. Stejně jako v předcích v něm kolovala protestní protestanská krev, jak svědčí už křest. Nic takového se ovšem netušilo, když poprvé zakňoural a zakřičel v cukrovaru.

Bývalý hájecký cukrovar—místo narození Vladislava Vančury

Chabičovská porodní babka ukázala kloučka pyšnému otci, který byl ve fabrice hospodářským správcem. Měl doma tři dcery, aby se neradoval, že už teď budou doma dva chlapi!

„Děkuji, Márinko, udělala jsi mi velkou radost,“ hladil jednou rukou porodem vysílenou a unavenou ženu a v druhé držel novorozeňátko v povijanu. Byl rodák z Čáslavi, u nich se mluvilo jinou češtinou než ve Slezsku. Snad i proto se stal Vladislav Vančura nedostižným mistrem slova a třeba z Rozmarného léta žije mezi lidem ne jeden citát.

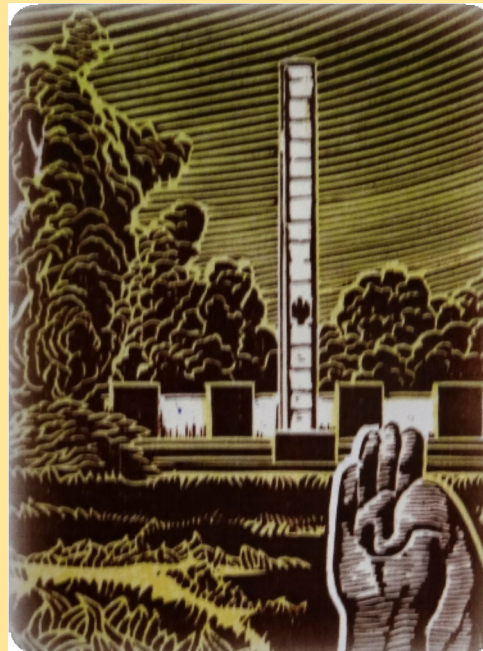
To krásné léto 1891 proležel malý Vládíček v kočárku před domem, v němž Vančurovi bydleli. Ozýval se jenom, když měl hlad, anebo když způsobili velký randál cestující a vlak, zastavující kousek vedle na nádraží. Nic arci netušil o tátových starostech. Ten z úřednického platu těžko živil rodinu, proto požádal o pomoc Matici opavskou. Neúspěšně.

Vančurovi se odstěhovali a Vladislav měnil školy i učňovská místa. Nakonec odmaturoval na malostranském gymnáziu.

Poté se Vančura stal posluchačem **Karlovovy univerzity**, kde z práv přestoupil na medicínu. Tady se poznal s Ludmilou Tuhou, vzali se, měli dceru Alenu.

Zatímco paní Vančurová se dál věnovala lékařské praxi, její muž se ponořil ve zbraslavské vile do psaní, do tvorby. Známý a uznávaný byl čím dál víc. Jako **romanopisec, dramatik, filmař, literární kritik, esejista...**

Na co sáhl, stalo se novým uměleckým experimentem. Úspěšným. Však je uznáván jako průkopník básnické prózy, napsal pět divadelních her a byl u pěti filmů.

Za romány **Pekař Jan Marhoul** (1924), **Poslední soud** (1929) a **Markéta Lazarová** (1931) mu udělili státní ceny.

Za okupace své češství manifestoval v **Obrazech z dějin národa českého** (1939, 1940, 1948). Úžasných, mistrovských, uchvacujících každého milovníka půvabů češtiny. Protože nestál stranou ani společensky a stal se vedoucím ilegálního Výboru inteligence při Národním revolučním výboru, v květnu **1942** ho zatklo gestapo a **1. června byl pro výstrahu české inteligence popraven** v Praze na Kobyliské střelnici.

V roce 1946 byl v osvobozené vlasti hájecký rodák Vladislav Vančura prohlášen **národním umělcem in memoriam**.

/Využito publikace „Ostrá hůrka vypráví“ autora Bohuslava Žárského (2009), str. 52 – 54. /

Ostrá hůrka - památné místo Slezanů.
Grafika: Miloš Kačírek (1998).